

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОСТМОДЕРН В УРБАНІЗМІ

для студентів

галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
спеціальність С5 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма соціологія
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2026/2027
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Алла ПЕТРЕНКО-ЛИСАК

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

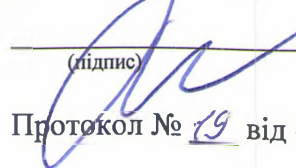
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробники:

кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри галузевої соціології Алла ПЕТРЕНКО-ЛИСАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

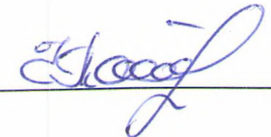
Зав. кафедри галузевої соціології

 (підпис) Ольга БЕЗРУКОВА

Протокол № 19 від « 31 » 08 2026 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «24» червня 2026 року № 9

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни має подвійний характер: Навчальна дисципліна «Постмодерн в урбанізмі» має на меті ознайомити студентів з основними концепціями постмодерного урбанізму, продемонструвати теоретичні та методологічні можливості їхнього застосування в аналітичній і дослідницькій практиках.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати історію соціологічної думки, зокрема теорій постмодерну
2. Вміти аналітично мислити
3. Володіти навичками роботи з сучасною комп'ютерною та цифровою технікою

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна «Постмодерн в урбанізмі» носить теоретико-практичний характер, сприяє формуванню в професійній практиці соціологів вмінь і навичок працювати з сучасною науковою літературою, критично опрацьовувати першоджерела, розвиток аналітичних навичок, здобуття знань про можливості та обмеження методології постмодерну.

4. Завдання (навчальні цілі):

Основним завданням вивчення дисципліни є вивчення основних понять, категорій та підходів теорій постмодерну та сучасного урбанізму, ознайомлення з основними принципами застосування постмодерної оптики в соціологічному аналізі та дослідницьких практиках.

Що спрямовано на формування таких компетентностей як:

СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси

СК14. Здатність використовувати соціологічні теорії в науковій та професійній діяльності

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (РН) (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	знати теоретичні основи та основні поняття теорій постмодерну; основні напрями досліджень сучасних міст та поселень; основні підходи до вивчення соціальної реальності та її елементів з позиції постмодерну; можливості та обмеження методології постмодерну	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота: тест та розгорнуте есе; практичні завдання (кейси)	40
2	вміти застосовувати аналітичний інструментарій теорій постмодерну для аналізу соціальних явищ; вивчати соціальні події і міські процеси в методологічній оптиці теорій постмодерну; аналізувати теоретичні джерела, порівнювати різноманітні підходи до аналізу міста; самостійно формулювати тему аналітичного дослідження в рамках сфери урбаністичних досліджень	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота: тест та розгорнуте есе; практичні завдання (кейси)	35
3	практикувати та презентувати аналітично-дослідницький проект	самостійна робота, практичні заняття	презентація, колоквиум	15
4	вести аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність	самостійна робота, практичні заняття	контрольна робота: тест та розгорнуте	10

			есе; практичні завдання (кейси)	
--	--	--	---------------------------------	--

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1	2	3	4
Програмні результати навчання (назва)				
ПРН01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.	+	+		
ПРН15. Вміти використовувати соціологічні теорії в науковій та професійній діяльності			+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

- активна робота на практичних заняттях: РН1, РН2, РН4 – **22 бали/12 балів**
- виконання 2-х контрольних робіт: РН1, РН2, РН4 – **18/9 балів** (КР1 – 8/4 бали, КР2 – 10/5 балів)
- виконання та презентація результатів аналітично-дослідницького проекту: РН3, РН4 – **20/15 балів**

- **підсумкове оцінювання:** письмовий іспит: РН1, РН2 (білет містить два питання) – **40 балів**.
Мінімальний бал успішного складання іспиту – **24 бали**.

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** студент не допускається до іспиту, якщо за семестр він набрав менше ніж **36 балів**; такий студент допускається до іспиту за умови виконання *практичної роботи або есе змістом та обсягом відповідним до кількості неопрацьованих ним тем дисципліни*.

7.2 Організація оцінювання:

- Практичні заняття оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.
- Контрольна робота 1 за темами 1-2 – виконується на практичному занятті після вивчення теми 2
- Контрольна робота 2 за темами 3-4 – виконується на практичному занятті після вивчення теми 4
- Аналітично-дослідницький проект виконується протягом семестру, презентується на двох останніх за графіком навчання практичних заняттях.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота студентів
	1.Постмодерне місто			
1	Міський простір в теоретичній оптиці постмодерну	4	4	8
2	Соціальний простір постмодерного міста	4	2	8
Контрольна робота 1			2	12
	2. Соціальний час постмодерну			
3	Практики відтворення міста постмодерну	4	4	8
4	Соціальний час постмодерного міста: теперішнє та майбутнє	4	2	8
Контрольна робота 2			2	12
	3.Постмодерн та новий урбанізм			
5	Новітні архітектурні теорії та практики: соціальний контекст	4	2	8
6	Неоліберальний дискурс урбанізму	4	2	8
Аналітично-дослідницький проект			4	30
Всього:		24	24	102

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 24 год.

Практичні заняття – 24 год.

Самостійна робота – 102 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

- Гілен П. Перформування спільного міста. На перетині мистецтва, політики й громадського життя: зб. Статей / пер. з англ. Я. Стріха, Ю. Дідоха, Т. Родіонова. Х.: IST Publishing, 2019. С.23-56.
- Гел Й. Міста для людей / пер. з англ. О. Любарської. К.: Основи, 2018. С. 11-40, 223-240.
- Флорида Р. Криза урбанізму. Чому міста роблять нас нещасними / пер. з англ. І. Бондаренко. К.: Наш формат. С. 193-245.
- Бондар І.С. Дизайн архітектурного середовища в контексті мистецьких практик постмодернізму. К.: Видавництво Ліра-К, 2026. С. 73-172.

Додаткова:

- Анісімов О. Розуміти постмодернізм: північні квартали Подолу // Місто: історія, культура, суспільство. 2019. № 6 (1). С. 9-26.
- Артеменко А. Місто метамодерну: проблема автентичності // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія». 2020. Вип. 57. С.13-27. URL: <https://periodicals.karazin.ua/history/article/download/16295/15149>
- Власенко Є. Нові публічні простори: постіндустріальний порядок проти мистецького хаосу // (Не)Задоволення публічними просторами. Урбаністичні Студії III. С. 254-261. URL: https://ua.boell.org/sites/default/files/urban_studies_3_edit.pdf
- Косьмій, М. Нематеріальне в урбаністиці XXI століття // Містобудування та територіальне планування. 2021. №78. С. 276-289.
- Маффесолі М. Час племен. Занепад індивідуалізму у постмодерному суспільстві. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2018. С. 179-230.

10. Szacka L.-C. Writing 'from the Battlefield': Charles Jencks and The Language of Post-Modern Architecture. URL: <https://www.jencksfoundation.org/explore/text/writing-from-the-battlefield-charles-jencks-and-the-language-of-post-modern-architecture>
11. Jencks Ch. The Language of Post-Modern Architecture. London: Academy, 1991. 204 p.

Додаткові ресурси:

12. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора; Пер. з англ. В. Шовкун; наук. ред. О. Шевченко. К.: Основи, 2003. 503 с.